

Ardeaulul Economic

ERDELYI KÖZGAZDASÁG

Noui urcări ale rentei românești

Renta română unificată 5 la sută a înregistrat la bursa din Paris o nouă urcare sensibilă. Ea a cotat 136 franci la 100 franci nominal, realizând astfel cel mai urcat curs dela 1927 până acum.

Cu totul remarcabil este faptul că această urcare nu poate fi considerată ca o mișcare reflexă a unei situații generale, deoarece tendința generală a bursei continuă a fi slabă.

Urcarea acestor valori se datorește în special unei atențiuni de care se bucură exclusiv renta noastră.

CFR cumpără noi stocuri de traverse

Consiliul de administrație al căilor ferate a aprobat cumpărarea a 766 metri cubi traverse de stejar cu prețul de 3400 lei metru sub.

Remiza de 3% la încasările Camerelor de Comerț

Ministerul de finanțe a revenit asupra dispozițiilor sale anterioare cu privire la data de când urmează a se calcula remiza de 3 la sută asupra încasărilor Camerelor de Comerț și Industrie.

În consecință, potrivit dispozițiilor Regulamentului Legii pentru modificarea Legii Camerelor de Comerț și Industrie, remiza arătată se va calcula cu începere dela 1 Mai 1929, data publicării acestui Regulament.

Diferența dintre sumele încasate dela această dată, drept remiză de 7 la sută și cele cvenite Statului, conform noii cote, se va trece în contul remizelor datorate pe anul în curs, justificarea plății făcându-se cu recipisele sub cari au fost achitate acele remize.

Orice cerere făcută, de acei intereși, în această direcțiune, va fi rezolvată de administrația financiară respectivă în sensul acestui ordin, cunoscând că în nici un caz sumele nu vor fi restituite.

Banca Generală a Județului Arad fuzionează cu Banca României din Craiova

Rezultatul intensificării crizei

În urma crizei de numerar, diferitele întreprinderi continuă să realizeze fuziuni, ca să poată face față greutăților ce întâmpină. Astfel în ultimul timp am semnalat o nouă fuziune în Arad, unde s'a inițiat

fuziunea „Băncii Generale a Județului Arad cu „Banca României“ din Craiova.

În urma fuziunii inițiate la Arad în ultimul timp, în viitor

„Banca Generală a Județului Arad“ va funcționa ca filială a „Băncii României din Craiova

în Arad.

DI Gligor Romanescu, directorul „Băncii Generale a Județului Arad“ a declarat, că tratativele de fuziune între cele două institute sunt în stadiu decisiv, încât

fuziunea celor două bănci se va realiza în luna viitoare,

când „Banca Generală a Județului Arad“ își va începe activitatea, ca filială arădană a „Băncii României“ din Craiova.

DI Romanescu, a declarat, că amănuntele fuziunii nu doarește să le dea publicității.

Fabrica de vagoane Rimanoczy oferită C. F. R.

Din sursă autentică suntem informați, că fabrica de vagoane Rimanoczy din Oradea-Mare, a fost oferită C. F. R. pentru cumpărare, stagnând de mai mulți ani în urma crizei economice.

Tratativele sunt în curs și intrucât vor reuși, C. F. R. vor redeschide porțile fabricii Rimanoczy din Oradea-Mare.

A Rimanoczy vagongyárat megvételre ajánlották az államvasutaknak

A nagyváradi RIMANÓCZY-VAGONGYÁRAT, amelynek üzeme az általános gazdasági válság hatása alatt már több éve szünetel, megvételre ajánlották fel a CFR-nek.

A tárgyalások folyamatban vannak és amennyiben eredményesen fejeződnek be, a CFR. újra üzembehelyezi a Rimanóczy vagongyárat.

A Banca Generala a Județului din Arad fuziónál a Banca României din Craiova pénzüintézettel

A pénzkrízis következtében a piacnak az a tendenciája nyilatkozik meg, hogy a pénzüintézetek szorgalmazzák a fuziót, miután nyilvánvaló hogy a nagy erőpróbát az a bank állhatja ki legbiztosabban, amely megfelelő tartalékkal rendelkezik.

A legjobb bankfuzió Aradon történik meg, ahol a

Banca Generala a Județului din Arad feladja önállóságát és beolvad a Banca României din Craiova

craiovai pénzüintézetbe. A Banca Generala a Județului Arad a jövőben, mint a craiovai pénzintézet aradi fiókja fog működni.

A Banca Generala a Județului din Arad vezérigazgatója kijelentette, hogy a tárgyalások olyan előhaladott stádiumban vannak, hogy a fuzió a jövő hónapban már gyakorlati kivitelre is kerül.

A fuzió részleteit nem óhajtottá Romanescu Gligor vezérigazgató nyilvánosságra hozni.

A D-bankok képviselői meglátogatták romániai intézeteiket

A németországi D-bankokkal összeköttetésben levő romániai pénzüintézeteknél látogatást tett a német pénzesport több képviselője. A delegáció tagjai Kiesewetter, a prágai Deutsche Bank igazgatója, Schach dr., a berlini D-bankok képviselője, dr. Ritter, a Nagyszebeni Általános Takarékpénztár delegált igazgatója voltak.

A látogatás céljáról munkatársunk kérdést intézett a delegáció egyik tagjához, aki a következőket mondotta:

— Látogatásunk célja a D-bankok és a romániai pénzpiac között az üzleti kapcsolat kimélyítése, amelynek megnyitkozása lesz az, hogy az érdekkörünkbe tartozó egyik romániai pénzüintézet részére nagyobb összegű újabb kölcsönt fogunk folyósítani. A kölcsönfolyósítás teszi szükségessé, hogy felülvizsgáljuk azoknak a romániai pénzüintézeteknek a helyzetét, amelyekkel a D-bankoknak kapcsolatuk és összeköttetésük volt és van.

Munkatársunk kifejezett kérésére sem nevezte meg a delegátus, hogy melyik az a romániai pénzüintézet, amely a kölcsönt kérte, illetve amelynek részére az újabb kölcsönt a D-bankok folyósítanák.

A delegáció látogatást tett Románia több városában és tapasztalatairól a gazdasági életet és helyzetet illetően pesszimiztikus impressziókat szereztek. A delegáció tagjainak megállapítása szerint a romániai gazdasági krízis még nem érte el azt a mély pontot, amely után a fellendülés korszaka kezdődne és megítélésünk szerint a válság még újabb áldozatokat fog követelni Romániában.

Hitelkatasztert és információs irodát állít fel a Transifac

Az erdélyi cukorkagyarak Transifac egyesülete Kolozsváron dr. Lövinger Dezső, a Kandia vezérigazgatójának elnöklele alatt értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a forgalmi adót vevőiknek számlába állítják és egyben hitelkatasztert és információs irodát állítanak fel.

Csödöt mondott a szovjet ötéves gazdasági programja

400 millió rubel a deficit

Ismeretes, hogy a szovjet-kormány két év előtt ugynevezett ötéves gazdasági beruházási munkaprogrammot állított össze. természetesen a kommunista elvek alapján s ezzel akarta a tönkretett ipart és mezőgazdaságot ismét fellendíteni. Tagadhatatlan, hogy az ötéves munkaprogramm kezdetén, a múlt évben az iparban némi föllendülés volt észlelhető, azonban a hivatalos jelentések is beismerik, hogy a nagy program második esztendejében megállapítható, hogy az távolról sem töltötte be a hozzáfűzött reményeket. Kitűnik az, hogy a kommunisták jobb szárnyának az ötéves program összeállításakor emelt kifogásai s aggodalmi alapok voltak és hogy a program elérhetetlen célokat tűzött ki.

Az ipari program a tökébetétek rendszeres, szabályszerű emelkedéséből indult ki s ezzel egyidejűleg kellett volna emelkedni a munkabéreknek is, míg a termelési költségeknek esökkenniük kellett volna. Mindezek a várakozások csak nagyon csekély százalékban teljesültek s a termelés mintegy 17 százalékkal maradt vissza. A terv finanszírozása szintén csak szép remény maradt.

Az *Ekonomicseskaja Zsizsn* erről a kérdéstről a következőket írja:

Az ötéves program idejének szakaszának meg nem valószínűsítése különösen abban jelentkezik, hogy a termelési költségek nem esökkének. Mintegy százszázmillió rubelt kitevő deficitet várhatunk.

mert a folyó évben várt tökébetétek lényeges részét az ipari üzemi költségeinek megtakarításából kellene behozni. A pénzügyi helyzet megromlott.

Ahelyett, hogy a folyó év első negyedében a várt 200 millió rubel betét befolyt volna, további 100 millió papír rubel infláció keletkezett.

Igy ír a szovjetbirodalom legfelső közigazdasági tanácsának a hivatalos sajtószerve.

Az ipar fejlett ágaival szemben támasztott követelményeket leszállították, hogy ily módon az ipar egyéb, hátrányosabb helyzetben levő ágazatain segítsenek. Így a stalingradi vasművek kibővítése máris elmarad. A mariupoli acélműveknek 11 millió rubelnyi beruházást kellett volna eszközölniök, ez szintén elmarad s ezt a pénzt is más vállalatok szanálására fordítják.

A szovjetkormány ötéves programjától sok nyugateurópai közgazdász is megijedt. A valóság az, hogy kommunista alapon egyszerűen lehetetlen versenyképes gazdálkodást folytatni; az ötéves program csödöt mond.

Firma Groedel cere o despăgubire de 11 milioane dela Composesoratul din Vișeu de Sus

În decurs de doi ani, de când i s'a dat dreptul, ca să-și facă regregarea părții din corpul averii composesoratului din Vișeu de Sus, firma

Groedel a angajat mai mulți ingineri și specialiști,

cari aveau sarcina să execute lucrările necesare cari se estind asupra unor mari terenuri de păduri.

Cu tot dreptul ce a primit, în fine firmei Groedel i s'a interzis continuarea lucrărilor de regregare și astfel această firmă

a fost nevoită să-și întreprună activitatea

de exploatare a pădurilor sale din corpul Composesoratului din Vișeu de Sus.

În urma obstacolelor întâmpinate, Groedel a intentat proces, cerând dela composesorat o despăgubire de 11 milioane,

ce a cheltuit cu lucrările de pregătire a regregării.

Rezultatul final al procesului se așteaptă cu mare interes în cercurile economice, cari știu că Groedel are mari exploatare de păduri.

Közvetlen teherkocsik Csehszlovákia és Románia között

Csehszlovákiai ipari érdekeltségek kívánságára a prágai vasutügyi minisztérium azzal a tervvel foglalkozik, hogy egyes csehszlovákiai állomásokról bizonyos meghatározott romániai vasutállomásokig közvetlen, ugynevezett kurzusteherkocsi járatokat fog beállítani.

Ennek az áru közvetlen forgalma szempontjából igen nagy jelentősége volna, mert a szállítási idő lényegesen megrövidülne.

A vasutügyi minisztérium egyelőre abban az irányban folytat vizsgálatot, hogy első sorban mely ipari központokból kellene e járatokat indítani.

Diracțiunea Silvică din Sebeș vinde noui stocuri de lemne

În ziua de 14 Mai 1930. în localul direcțiunii a X-a silvică Sebeș, la ora 11 dimineața, se va vinde, prin licitație publică, cu oferte închise,

7.967 steri lemne de foc, esență fag și 390 mc. temn molid

material tăiat de societatea „Keșina” în pădurea „Fețița și Părăul-Muncelului”, în hotărul comunei Petrița, județul Hunedoara, ocolul silvic Petroșani.

Vânzarea se va face conform

regulamentului de licitațiuni și cu aplicarea condițiilor generale pentru exploatarea pădurilor Statului, și cu condițiile speciale de care amatorii pot lua cunoștință dela direcțiunea X silvică Sebeș și ocolul silvic Petroșani.

Estimațiunea din oficiu este de lei 269.903.

Garanția provizorie este de lei 13.500.

Oferte condiționate oferte telegrafice și supra oferte nu se primesc.

Institutul de asigurări „Generală” plătește un dividend de 200 lei

Adunarea generală a societății de asigurări „Generală” din București, aprobând gestiunea anului trecut, prezenta de direcțiunea institutului,

a hotărât plata unui dividend de 200 lei,

pentru fiecare acție.

Simpla inspecțiune a bilanțului scoate îndeajuns în evi-

dență temelia solidă a acestui puternic așezământ financiar. Activul cuprinde: imobile pentru 169,820.266.95 lei.

în toate orașele însemnate ale țării,

ultimul îndată fiind frumosul palat în construcție din București calea Victoriei No. 100: efecte pentru 97,433.239 lei, în-

tre cari importante pachete de rentă 1922 în lire sterline și împrumuturi de stabilizare 1929 în dolari; ipoteeci pentru 114,144.653.54 lei, numerar în casă și la bănci 82,066.413.48 lei, unind astfel siguranța plasamentelor cu perfecta lor lichiditate.

La Pasiv rezerva statutară depășește 28,000.000 lei, trecând cu mult de jumătatea capitalului social de 50.000.000 lei pe lângă alte rezerve patrimoniale de circa lei 15 milioane. după cari vin rezervele tehnice cu peste 242,000.000 lei, precum și cele ale reasiguratorilor străini în sumă de peste 132,000.000 lei, reținute în păstrarea societății, evident spre binele economiei naționale.

Asigurările de „Viață” în vigoare însumând peste un miliard și jumătate, sunt și ele o dovadă de

absoluta încredere de care se bucură din partea publicului,

căruia i s'a plătit dela fundare sub titlu de daune, o sumă depășind 1,250,000.000 lei.

A brassói Kocsis-féle parketta elsőrangú.

Amerikai kemencében égeti a meszet az Első Élesdi és Tordai Mészégető Rt.

Az Első Élesdi és Tordai Mészégető Rt. új rendszerű, amerikai, folytonosüzemű és földgáztüzelésre berendezett aknakemencéjében május 2-án kezdte meg a napi négy vagonos termelést.

A vállalat új termelési rendszere a mészégetés terén valószínű forradalmat jelent, mert az új rendszerű kemence egész Európában egyedülálló, amely rendkívül gazdaságos kihasználás mellett Románia legjobb és legkiadósabb mészét termeli.

Megalakul az európai papírkartel?

Az európai államok legfontosabb papírtermelő vállalatainak kiküldöttei tegnap kezdték meg a tárgyalásaikat Prágában, amelyeknek az a célja, hogy áregyezményt létesítsen Európa területére. A prágai tárgyalásokat megelőzően nem régen Németország, Ausztria, Svájc és Svédország papírgyárosai kooperációban alapodtak meg.

Az európai áregyezmény megkötésének előfeltételei any nyiban javultak, hogy Svédországban a belföldi papírtermelők közötti ellentétek elsimultak. A prágai konferencián főleg famentes papírra és tömegcikkre vonatkozólag akarják meghozni az áregyezményt, míg a minőségi áru az áregyezményen kívül maradna.

**Ne fogadjon el mást
Gladys cipőkrém
a legjobb!**

Noul regim al spirtului evidențiază taxe urcate

Fabricanților de spirt li-s'a promis, că li-se va avea în vedere unele obiecțiuni

Noul proiect de lege al spirtuoaselor care va fi votat în actuala sesiune a Parlamentului cuprinde următoarele taxe:

Spirtul industrial destinat consumației ca băutură, 8.75 lei de fiecare grad dal.

Spirtul destinat pentru fabricarea oțetului, la fel.

Spirtul denaturat și destinat pentru fabricarea articolelor de parfumerie, apă de colonie, apă de gură și alte asemenea în fabrici propriu zise la fel.

Spirtul denaturat și întrebuițat efectiv la fabricarea oțetului precum și la fabricarea articolelor de parfumerie, apă de colonie, apă de gură și alte asemenea în fabrici propriu zise, după ce se va constata că în adevăr spirtul a fost întrebuițat efectiv în scopul pentru care s'a ridicat se va taxa până la lei 8 de grad dal, pentru spirtul denaturat la fabricarea oțetului și până 2.75 lei de grad dal, pentru spirtul întrebuițat la fabricarea articolelor de parfumerie, apă de gură, etc.

Normele după care se vor face constatările și bonificările respective se vor specifica prin regulament.

Tot spirtul ce se denaturează, potrivit art. 102 și următorii, este supus la o taxă generală de denaturare de 5 lei la litru.

Spirtul de vin, rachiuurile de vin, țescovina și orice alte rachiuuri de fructe de orice tărîș alcoolice 2.50 lei de fiecare grad dal.

Țuica 1.50 lei de fiecare grad dal.

Vinul 12 lei pe dal, șampania de vin taxat lei 20 litru, șampania de vin netaxat lei 40 litru, berea lei 45 dal, vinul spumos netaxat lei 15 și cel taxat lei 5 de litru. Drojdia de bere presată 4 lei kgr., esență de oțet 14 lei la litru.

Proiectul menționează apoi taxe ad-valorem precum și amenzi la cei ce vor fi aplicate fraudatorilor.

Fabricanții de spirt, între cari dnii Neumann și I. Marcovici, vicepreședintele Sindicatului Spirtului s'au prezentat zilele aceste la dl. Madgearu, cerând unele modificări în noul proiect de lege al spirtului.

În general delegația fabricanților a învederat dlui ministru de finanțe

necesitatea schimbărilor actualelor taxe la spirt,

adăugând că ele trebuiesc scăzute la minimum deoarece numai astfel fiscul va intra în drepturile lui și fraudele vor putea fi mai ușor evitate și eventual sancționate.

D. Virgil Madgearu a replicat că d-sa

nu înțelege să scadă taxele

și că în această privință gu-

vernul este hotărât să mențină taxele stabilite, pe cari le publicăm în acest articol. Dar în schimb a promis că celelalte obiecțiuni din memoriul primit le va avea în vedere.

Economia proiectului de lege al spirtului

Consiliul Legislativ își va da avizul abia Miercurea viitoare, la proiectul de lege al spirtului la care se precizează economii din cari, la spirtul de cereale:

Se desființează depozitele regionale. Se permite vânzarea spirtului curat, adică se desființează obligația de aromatizare.

Se permite fabricarea licheurului și romului din spirt de cereale.

La spirtul de vin:

Se contingentează fabricarea spirtului de vin la 250 de vagoane pe an.

Fabricanții de vin vor fi membrii ai Sindicatului spirtului și vânzarea pro-

ductelor lor se va face tot prin Sindicatul spirtului.

Se alcătuește o comisie de băuturi spirtoase în care vor avea câte un reprezentant;

marrii fabricanți de spirt, fabricanții de spirt de vin, un reprezentant al Uniunii Sindicatelor viticole,

precum și câte un delegat a ministerelor de finanțe și de domenii.

Proiectul de lege reglementează și brevetele pentru cârciumi. El stabilește că la fiecare 500 de locuitori se va putea înființa câte o cârciumă. Unde numărul cârciumelor este mai mare, la expirarea termenului de funcționare, ele vor fi închise.

Fizetăsképtelen a szatmári Feldmann és Schön Gyarmat-áru és Borkereskedelmi Rt.

4,200.000 lej a passziva, amely 200 hitelező között oszlik meg

Szatmár legújabb és szomorú gazdasági szenzációja a Feldmann és Schön Gyarmatáru és Borkereskedelmi Rt. fizetăsképtelensége.

A Feldmann és Schön cég hétmillió kétszázzezer lejjel tartozik, amely összegben bennefoglalták az a két és fél millió lej, amely a cég házára és az igazgatók magántulajdonát képező ingatlanára van bekebelezve, úgy, hogy a cég árutartozása négy millió kétszázzezer lej. Ez az összeg kétszáz hitelező között oszlik meg, akik egyenként a céggel szemben tíztől százezer lejjig terjedő összegeket követelnek.

Az a körülmény, hogy az egyes hitelezők aránylag kis összegekkel érdekeltek, biztosítja a kényszeregyezés sima megszavazását, mert fel sem tétélezhető, hogy kis összegekért

a hitelező a esőd mindent elnyelő rizikóját vállalja.

E passzívával szemben áll a cég két milliót meghaladó kintlévősége és egy millió hatszázzezer lej értékű áruaktára. A kényszeregyezésben a cég ötven százalékos kvótát ajánl fel két évi lefizetés mellett.

A Feldmann és Schön Rt. mint egyéni cég 1920-ban alakult, 1926. márciusában a társaság fuzionált a Borkereskedelmi Rt.-gal. A fuzionált részvénytársaság alaptőkéje egymillió kétszázötvenezer lej volt, amely tőkén felül a részvénytársaság használta az igazgatók nem jelentéktelen magánvagyonát is.

Természetesen a részvénytőke most teljesen megsemmisült és a magántőkék is odavesztek. A cég 16 családost tisztviselőt foglalkoztatott.

A kolozsvári Kishitelbank és Takarékpénztár Rt. leszállította a kihelyezési kamatlábat

Megválasztották az intézet új igazgatóságát és felügyelőbizottságát

A kolozsvári Kishitelbank és Takarékpénztár Rt. május 4-én tartotta meg 4. rendes közgyűlését Schwartz Jakab elnökletével. A közgyűlésen 150 részvényes jelent meg. Elnöki megnyitójában Schwartz Jakab elismeréssel és köszönettel emlékezett meg az American Joint Reconstruction

Foundation működéséről és javaslatára táviratilag üdvözölte a közgyűlés a Foundation berlini igazgatóságát.

Dr. Spitzer József ügyvéd, a felügyelőbizottság elnöke a felügyelőbizottság jelentését terjesztette elő, amelyet a közgyűlés dr. Klein Miksa, dr. Hirsch Elemér, Lazarovits

Miksa, Landesmann Lajos, Léb Miksa és Noszin Mór hozzászólása után egyhangulag elfogadott. A hozzászólások nagy része az intézet részvényeseinek körében kialakult altruista felfogást igazolta és azt javasolta, hogy

az intézet ne fizessen a részvényeseknek osztalékokot,

hanem a tiszta nyereséget vagy tartalékolja, vagy pedig fordítsa jótékony célra. A közgyűlés végül is úgy határozott, hogy a kétes követelések tartalékalapjának dotálása után fennmaradó tiszta nyereségből

három százalék osztalék kerül kifizetésre a részvényeseknek.

A közgyűlés tudomásul vette, hogy az igazgatóság a kölcsönök minden kategóriájánál a kamatlábnak egy százalékkal való leszállítását javasolja és így május 5-től kezdve a következő kihelyezési kamatlábak léptek érvényben az intézetnél:

5000 lejjig 10 százalék, 9 ezer lejjig 12 százalék, 12.000 lejjig 13 százalék, 15.000 lejjig 14 százalék, 25.000 lej összegű után pedig 15 százalék.

A választások során Bernát Mórt, dr. Feniéhel József ügyvédet és Hochmann Jakabot választották meg az igazgatóság tagjaul, felügyelőbizottság rendes tagjaul megválasztották dr. Spitzer József ügyvédet, Rimóczy Jakabot és Kertész Mártont, póttagjaul pedig Boros Samut, Mandelbaum Izidort és Barta Ferencet.

A Kishitelbank és Takarékpénztár Rt. eredményes működése elsősorban Gutfried Adolf, Boshán Géza, Goldberger Kálmán, Abraham Mór, Szabó Jenő és Hochmann Jakab végrehajtóbizottsági tagok érdeme, akik önzetlen és ügybuzgó munkásságukkal az intézett fejlődését eredményesen előmozdították.

Aradi céghivatali hírek

Az aradi Oxigen Ipari Rt. ez év februárjában tartott közgyűlésén az igazgatósági tagok sorából törölte Adler Andor nagykereskedőt. A vállalat bejegyzés szerint 5 millió lej alaptőkével rendelkezik, amely 5000 darab 1000 lejes részvényben nyert lejegyzést.

A „Rekord“ autóvállalat nevében Manoila Sidonia és Ungár Sándor cégtulajdonosok kérték a törvényszéktől a vállalat törölését.

Reich Testvérek, Reich B. Károly Fiai cégtörölést kérték a törvényszéktől, miután vállalatuk részvénytársasággá alakult át.

Az Ujfalusi Hitelszövetkezet bejelentette, hogy Németh Mihályt igazgatósági tagnak választotta.

A Radnai Hitelszövetkezet Amon Gavril választotta igazgatósági tagjai közé.

A H É T

Stössel & Co. kolozsvári fém-
árunagykereskedés elnyerte a
Rieger András szebeni vas-
öntőde armatura készítményei-
nek romániai vezérképviselét.
A gyár a cégnél egyuttal ön-
tött vascsövekben bizományi
lerakatot állít fel.

Fritz Dworák és Antal
és Dworák brassói textilcég
társtulajdonosa kivált és helyé-
be Heinrich Fuchs lépett és a
cég mint közkereseti társaság
Antal és Fuchs elnevezése
alatt folytatja működését.

Danubia S. A. Forestiera
Romána brassói cég bejegyzése
a napokban megtörténik. Az
új cég vezérigazgatója Siegfried
Weber, ügyvezető igazgatója
dr. Paul Siegl lesz. A cég
ojtuzi üzemének igazgatója
Szántó Mihály lesz.

A Temesváron évtizedek óta
fennálló Klein, Dénes és Társa
textil engros cég, amelynek
Klein Dávid a tulajdonosa, fel-
számol.

Aragónitűvek Rt. május
12-én tartja rendes évi közgyű-
lését a marosvásárhelyi Agrár
Takarékpénztár Rt. helyiségé-
ben.

A kolozsvári Transsylvania
Bank Rt. közelebről affilial-
ja a Radnóti Takarékpénztár
Részvénytársaságot.

Garbeth & Co. kolozsvári
műszaki cégből Baumgarten J.
kilépett és helyébe az eddigi
társtulajdonos Garamoth fivé-
re beszüccel magánbankház
tulajdonosa lép be.

Balázs Imre, a Rimóczy és
Balázs cég volt beltagja saját
neve alatt tüzfakitermelő és
tüzfakereskedelmi vállalatot
alapított.

László & Türk Harisnya-
gyár Rt. építkezési munkálatai
befejeződtek. A cég a gépek
behozatalára a vámmentességi
engedélyt megkapta és 6 héten
belül megkezdte üzemét. A
vállalat 60—100 munkást fog
alkalmazni.

Fonciera Általános Biztosi-
tó Rt. tervbe vette, hogy Unió
uccában levő cementalapzattal
több emelet megbírására alap-
épülete emeltet.

A Weisz és Rosenberg utó-
dai ismert aradi bórkereske-
dő-cég kényszerregezési ké-
relmet nyújtott be az aradi tör-
vényszékhez. Klein Berta és
Gartner Karolina cégtulajdo-
nosok kérelmükben előadják,
hogy a passzívák összege 9 mil-
lió 687.000 míg az aktíváké
8,062.000 lej. Az üzlet tulajdo-
nosai ötven százalékos egyez-
séget ajánlanak fel, amelyet
12 havi egyenlő részletben, kam-
mat és költség nélkül fizetné-
nek.

Prima Fabrică de ghetă O-
radea csődöt kért Chic szebeni
cipőáruház ellen.

Fabrica de Bere Timișoreană și-a redeschis filiala clujană

Dela 6 Mai 1930, Fabrica de
Bere Timișoreană și-a reînec-
put livrările în Cluj, furni-
zând din deozitul din Cluj,
str. Basarab No. 7, telefon No.
4—92, modern instalat cu fab-
rică de gîață, favoritele beri
„Casino“, „Record-Special“,
„Corvin“, și „Englisch Por-
ter“ (neagră).

Nimenea nu este autorizat
să aducă berile produse de
„Fabrica de Bere Timișorea-
nă“ în Cluj, decât depozitul
din Cluj și celelalte din pro-
vincie ale fabricii.

Csehszlovákia korlátozza Romániá- ból az állatkivitel

Tekintettel a Románia területeinek nagyrészen
uralkodó száj- és körömfájásra, a csehszlovák föld-
művelésügyi miniszterium rendeletet adott ki, amely
szerint Románia számos vidékéről származó állatok
behozatalát és átvitelét Csehszlovákián keresztül
további intézkedésig betiltja.

A Pásztori és Hettmann brassói réz- és vasbutorgyár lerakatot létesít Kolozsváron

Veres Imre és Székely Leó lesznek
a „Comfortobil“ vezetői

Veres Imre, a Kolozsvári
Butorkészítő Iparosok Szö-
vetkezetének kereskedelmi ve-
zetője június 1-vel megváltik
állásától és Székely Leóval, a
„Comfortobil“ vezetőjével át-
veszi a brassói Pásztori és
Hettmann brassói réz- és vas-
butorgyár által felállított ko-
lozsvári lerakat vezetését.

A lerakat a Comfortobil
eddigi Deák Ferenc uccai 13.

szám alatt levő helyiségében
nyílik meg.

A lerakat a Pásztori és Hett-
mann gyár réz- és vasbutorain
kívül elsőrangú minőségű fa-
butorokat, ebédlő-, háló-, uri
szoba berendezéseket, bõrgar-
niturákat is fog árusítani a
legegyszerűbb komercbutorok-
tól kezdve a legfinomabb ki-
vitelig, dus választékban és
olcsó árak mellett.

Incurajarea transporturilor pe CFR.

Dl. Vidrighin evidențiază avantajii pentru
transporturile de mărfuri

Dl. Stan Vidrighin, directo-
rul general al CFR, în legătura
cu problema transporturi-
lor pe CFR, evidențiază une-
le avantajii și pentru trans-
porturile de mărfuri.

Intre altele în noul tarif, dl.
Vidrighin evidențiază în ge-
nere:

1) două tarife pentru co-
letărie, 2) 11 tarife ordinare; 3)
17 tarife speciale, cari vor în-
locui actualele tarife de mare
viteză, pe cale de clasa A—G,
pe cele speciale I—VIII și pe
cele excepționale I—I.

Primul tarif de coletării va
fi pentru mărfurile scumpes
prevăzute în cele 1—5 din ta-
rifele ordinare, cu o reducere
de 16 la sută față de actualul
tarif de mare viteză.

Al doilea tarif de coletării
va fi pentru mărfurile eftine
clasificate la tarifele ordinare
6—11 și cele speciale, cu o re-
ducere de 15 la sută față de ta-
riful actual de coletării de mi-
că viteală, așa după cum s'a
spus mai sus.

Tarifele ordinare în număr
de 11 față de 15 câte avem as-
tăzi, reprezintă diferența în-
tre curbe. Așa tariful I va a-
vea o reducere de 20 la sută
față de tariful clasei A și 10
la sută față de clasa B de as-
tăzi.

Cauza scăderii a fost în-
primată tot de concurența
automobilă.

Pentru restul tarifelor ordina-
re vom avea oarecari scăderi
de 10—10 la sută la distanțe
mai mari de 400 km.

Tarifele speciale, create pe
de o parte pentru a împiedeca
dumping-ul străin iar pe de al-
tă parte pentru a ajuta trans-
portul produselor indigene pe
distanțe mari în interiorul țării,
se prezintă din aceste cau-
ze cu

o diferență și mai mare în
comparația cu tarifele or-
dinare.

Ele vor ocaziona ca mărfurile
puțin valoroase să poată fi
transportate la distanțe mari.

DIANA

sósorsesz, vezérképviselő
„GEA“ KRAYER. Fő-
lerakat Balkán Impex,
TIMIȘOARA.

În privința transporturilor
zise în masă, cum sunt:

produsele petrolifere, lem-
nele de foc, cheresteaua,
cărbunii, cerealele

etc., a căror taxe tarifare in-
fluențează în mod evident ve-
niturile căilor ferate s'a avut
în vedere faptul că trebuie de-
plasat centrul de greutate al
distanțelor medii către distan-
țe mai mari și în consecință
s'a procedat la o diferențiali-
tate mai puternică.

Clasificarea mărfurilor va
fi supusă discuțiunii cât
mai largi a cercurilor in-
teresate.

Mai departe, atât pentru a fi
în concordanță cu căile ferate
vecine cât și spre a obține o
mai bună utilizare a capacita-
ții vagoanelor, viitoarele ta-
rife vor avea numai două co-
loane: prima pentru cantități
mai mari de 5000 kgr., și a
doua pentru vagoane complet
încărcate.

În fine următoarele două
principii vor mai fi avute în
vedere:

1) În scopul menținerii tran-
sporturilor printr'un trafic
constant în toate perioadele
anului

se vor acorda reduceri a-
supra tarifelor normale
pentru anumite cantități
transportate

în perioadele de lipsă de tra-
fic se va introduce de tarif de
penetrațiune, dela caz la caz,
pentru centre de producție la
departări mari.

DIVERSE

Pentru redactarea tarifului
direct de călători, bagaje și
mesagerii, pentru traficul un-
gar-bulgar ce tranzitează prin
România, se va ține la Sofia,
în cursul acestei luni, o con-
ferință.

Familia comerciantului Al-
fred Kun din Timișoara a fost
anunțată, că șeful familiei Al-
fred Kun, ce se afla în călă-
torie de interese prin Ardeal,
a murit subit, într'un accident
de automobil lângă Sătmăr.
Moartea negustorului Kun, bine
cunoscut în Timișoara, a stâr-
nit aici regrete unanime.

Firma de ficrărie L. Remé-
nyik și fii din Cluj a cerut
tribunalului local, concordat
preventiv.

Cota oferită e de 50 la sută.
Activele firmei se cifrează la
1,316.175 lei, pasivele la 842.622
lei.

Cererea de concordat pre-
ventiv se desbate la 12 Mai.

Bursa de mărfuri care ar fi
trebuit să-și inaugureze activi-
tatea la începutul lunii trecute,
nu va începe să funcționeze
decât în a doua chenzină a
acestei luni.

Banca Generală de Econo-
mie din Sibiu, la filiala din
Timișoara a scăzut dobânzile
cu un procent la depunerile
revocabile.

Harmincnyolcmillió lej vesztesége van a Turul Cipőgyárnak

Hetek óta a Renner-bőrgyár intézkedik a Turulnál, de a részvényesek még nem tudják, hogy mit kapnak részvényeikért — Izgalmas közgyűlésen vonták felelőségre az igazgatóságot a veszteségekért

Mennyit ér a Renner-bőrgyár és a Turul részvénye?

A temesvári Turul Cipőgyár Rt. április 30-án tartotta rendes évi közgyűlését, amely izgalmas lefolyású volt. A közgyűlésen, amelyen Jakobi Kálmán dr. elnökölt, a többek között megjelentek: Gál Zsigmond dr., Arsenovici Gyula, Domasneanu György nyugalmazott tábornok, Nistor Dumitru dr., Braun Zsigmond dr., Benedikt Norbert. Aczél Oszkár dr., Aczél Gyula Hatieganu Emil dr. egyetemi tanár.

Jakobi Kálmán dr. terjesztette elő az igazgatóság múlt évi jelentését, amelyből kiderül, hogy

a Turul az 1929—1930 üzletét huszonnégy millió veszteséggel zárta

Braun Zsigmond dr. felvilágosítást kér a veszteség okairól.

A gyár 1928-ban tizenegyet millió nyereséggel zárta mérlegét

és alig tizenkét hónap múlva a veszteség már huszonnégy millió. Hogyan lehetséges ez?

Hatieganu Emil dr. igazat ad Braun dr.-nak, de úgy véli, hogy erre a kérdésre az igazgatóság nem válaszolhat azonnal. Ezért indítványozza,

küldjön ki a közgyűlés szűkebb bizottságot

annak megállapítására, mi okozta a veszteséget.

Arsenovici Gyula a Turulgyár részvényesei érdekében helyesnek tartaná, ha a Renner-bőrgyár venné át az üzemet, mert ez biztat egyedüli reménységgel arra, hogy meg lehet őket menteni.

Jakobi Kálmán dr. megjegyzi, hogy a veszteségeket a nyersanyagoknál, a kihelyezéseknél és a kamatoknál szenvedték.

A közgyűlés ezután Hatieganu Emil dr., Arsenovici Gyulát és Gál Zsigmond dr-t bizza meg a Turul veszteségeinek megállapításával.

Benedikt Norbert sajnálja, hogy a Turul husz évi működése után ilyen súlyos viszonyok közé került, ennek azonban nem a vezetőség, hanem a súlyos gazdasági helyzet az oka. Ő is azt ajánlja, hogy a Turul-részvényeket a Renner-bőrgyár vegye át.

Braun Zsigmond dr. kérde, hogy a Turul részvények átvétele milyen kulcs alapján történne?

Jakobi Kálmán dr.: — Erre nézve még tárgyalások folynak.

Braun Zsigmond dr.: — Ezt nem értem.

— A Renner-bőrgyár már több hete intézkedik a Turulnál, az irodát átvitték Kolozsvárra és még mindig nem tudják, milyen kulcs arányában hajlandó a Renner a Turul részvényeket átvenni?

A kérdés a közgyűlésen válaszolatlanul maradt.

Az igazgatóság tagjaiul megválasztottak: Lovag Anhauch Miksa csernovici nagyiparos, Cantacuzino N. B., Domasneanu György, Engel Pál, Epstein Sándor, Farkas Mózes dr., Farkas József, Hatieganu E. dr., Jakobi Kálmán dr., Anhauch Albert lovag, Mircea C. R. mérnök, Maxim Miklós, Schüller Lajos dr., Magyar Pál, Horovitz Hugó, Tatarescu György, Budurescu Miklós, Blaschitky Sándor dr. és Stefan C. Joan.

Felügyelő bizottsági tagok lettek: Arsenovici Gyula, Rubin B., Tartie Aurél dr és Bottez György.

Elhatározták, hogy

a vállalat székhelyét Kolozsvárra helyezik át,

ahová a kereskedelmi és közgazdasági vezetés is átköltözik. Temesvárott a gyár marad és vezetője Jakobi Kálmán dr. lesz.

A részvényesek joggal nyugtalanok, hogy mi lesz a Turul papírjaiba fektetett tőkéjük sorsa. Az 1929. év végén a bukaresti tőzsde 220 lejjel jegyezte a Renner-gyár, 240 lejjel a Turul Cipőgyár részvényeit, amelyekben azonban

egyetlen üzlet sem jött létre.

Bukaresti körök — úgy látzik — jobban ismerték a Renner és Turul helyzetét, mint maguk a részvényesek és tartózkodtak a két vállalat részvényeinek vásárlásától.

Közgazdasági és szakkörökben nagy érdeklődéssel várják, hogy a Turul 38 milliós veszteségének és a Renner-bőrgyárral való fúziójának melyek lesznek a további viharos fejleményei.

Fabrica de mobile Pásztori și Hettmann din Brașov și iniințează expoziția în Cluj

Dl. Emerich Veres conducător comercial la Cooperativa Industriaiilor de Mobile din Cluj demisionând din postul ce are, la 1 Iunie cu dl. Leon Székely dela „Confortabil” va lua în primire conducerea expoziției, ce fabrica de mobile de fier și aramă „Pásztori și Hettmann” din Brașov iniințează în Cluj.

Expoziția se va deschide în localul întreprinderii „Confortabil”, str. Regina Maria 13.

În expoziția, în afară de mobilele de fier și aramă livrate de „Pásztori și Hettmann”, se vor mai ținea și mobile de lemn de dormitoare, prânzi-toare, biurouri etc. cu prețuri ieftine.

Romániában másfélmilliárd lei összegű életbiztosítási állománnyal a Generala Biztosító vezet

A Generala Biztosító április 30-án tartotta meg az 1929. üzletévre vonatkozó 32. rendes évi közgyűlését.

A biztosítóintézet mérlege a Generala Biztosító kitűnő megalapozottságáról tett bizonyítást.

Az aktívák között az ingatlanok 169 millió 820.266 lej és 95 bani értékben szerepelnek. Az intézet Románia minden jelentősebb városában értékes ingatlanokkal rendelkezik és jelenleg van építés alatt Bukarestben, a Calea Victoriei 100. szám alatt művészi stílusú új palotája. Az értékpapírokat 97 millió 433.239 lej értékben tünteti fel a mérleg, jelentős mennyiségű, angol font

értékű 1922. évi Renta, 1929. évi dollár névértékű stabilizációs kölcsönkötvény. Az intézet 114 millió 144.653 lej és 44 bani jelzálogkölcsönt folyósított, készpénzállománya és a bankoknál rendelkezésre álló tőkéje 82 millió 66.413 lej és 48 bani. Az aktívák tehát egyesítik magukban a kihelyezett biztonságát és azok tökéletes mobilitását.

A passzívák között az alapszabályszerű tartalékok meghaladják a 28 millió lejt, lényegesen nagyobbak tehát az 50 millió lej részvénytőke felénél. A rendes tartalékokon kívül körülbelül 15 millió más vagyontartalékot mutat ki a mérleg, a matematikai tartalékok több, mint 242 millió lejjel szerepelnek, a külföldi viszontbiztosítóknak a Generala kezelésében levő tartalékai pedig meghaladják a 132 millió lejt.

Az érvényben levő életbiztosítások összege több, mint másfél milliárd lej, amely életstokkal a biztosítóintézetek között Romániában a Generala vezet és bizonyítja azt az általános bizalmat, amely a közönség részéről az intézettel szemben megnyilvánul. Az intézet megalapítása óta különböző károk címén több mint egy milliárd 250 millió lejt fizetett ki.

A közgyűlés részvényenként 200 lej osztalék fizetését határozta el, amely összegből levonásba jön az osztalékadó. Az osztalékok kifizetését folyó évi május másodikán kezdték meg.

.....

Dr. Kiss Mór készíti el a kolozsvári árutőzsde szokványait

A kolozsvári árutőzsde szokványainak és belső ügykezelési szabályzatának elkészítésére a tőzsdeválasztmány dr. Kiss Mórt, a kereskedelmi jog volt egyetemi tanárát kérte fel, aki a megbízást el is vállalta.

A hitelezők elfogadták a Hermes Bank kényszerigeztségi ajánlatát

A temesvári Hermes Bank és Kereskedelmi Rt. kényszerigeztségi ajánlatára a bíróság 51.700.000 lejt ismert el a hitelezők bejelentett követeléseiből.

Az egyezség elfogadása mellett a hitelezők 93 százaléka szavazott és így a kényszerigeztségi kérelemnek a bíróság helyt adott.

Firma Jickeli din Sibiu s'a transformat in societate anonimă

Una dintre cele mai mari firme de fierărie din Ardeal, Carol F. Jickeli din Sibiu, fondată acum 70 de ani, s'a transformat în societate pe acții sub firma „Carol F. Jickeli S. A.”

Noua societate s'a constituit cu un capital social de 25 milioane lei.

Firma Jickeli are și uzinele din Vlăhița.

„WALTHER”

mașini de calculat,

mașini de copiat

CONTROL,
Arad, Str. Alexandri
No. 1.

Modificarea legeri
concordatului
preventiv**

Poate nici într'o țară nu s'au semnalat atâtea cereri de concordat preventiv, ca în România, dela intrarea în vigoare a actualei legi de concordat preventiv. Ziarele zi de zi înregistrează cereri de concordate preventive. Azi un comerciant, mâine o mare întreprindere, poimâne alta, cere concordat preventiv și așa merge zi de zi.

Am fost primii, cari înainte de votarea legeri concordatului preventiv, am protestat contra votărei acestei legi.

Conducerea ziarului nostru a făcut propagandă pe la conducătorii diferitelor întreprinderi, inițind acțiune pentru organizarea unor inițiative de protestare puternică pe toată linia, contra legiferării actualei regim de concordat preventiv, care atinge prestigiul întregii țări, distrugându-i creditul. Dar inițiativa noastră nu a avut rezultatul dorit, pentru că unele mari întreprinderi, între cari foarte multe s'au convins pe spinarea lor proprie de influența defavorabilă a regimului, au rămas în rezervă.

A trecut un an dela legiferarea noului regim, al concordatului preventiv și de atunci au beneficiat de lege mai mulți comercianți, industriași și meseriași. Nu insistăm în a accentua, că toți aceia cari au avut foloase după noua lege, ei singuri și-au provocat insolvența. Dar știm foarte bine, că foarte mulți au cerut concordat preventiv numai încurajați de noua lege, provocându-și insolvența prin estinderi irrationale și prin traiul, ce scandaliză chiar și cercurile economice din streinătate. Toate aceste s'au putut întâmpla în urma lacunelor legeri concordatului preventiv.

Citind critica legeri concordatului preventiv din România în ziare streine, ne iau toate frigurile. Streinătatea de mult nu ne mai acordă mărfuri pe credit, decât numai contra numerar sau ramburs, în urma noiei legi de concordat preventiv.

Doi reprezentanți ai unor întreprinderi din streinătate, venind la desbaterea unui mare concordat preventiv în Cluj, au declarat, că se încurajază cererile de concordat preventiv prin noua lege, care nu prevede un control riguros în privința insolvențelor.

Nici în Ungaria, Franța, Anglia și nici chiar în America nu s'au înregistrat proporțional atâtea cereri de concordat preventiv, ca în România în decursul ultimilor doi ani. Deci România duce recordul pe acest tărâm, Baremi în această materie suntem recorderi.

Dacă legea se mai menține în actuala ei formă, în scurt timp abea vom avea vre-o 20 la sută dintre firme, cari să-și poată satisface obligațiile după doi trei ani de moratoriu.

Rezultatul se va evidența desigur printr'o serie de falimente, cari vor mistui averi

intregi prin diverse spese, do-bânzi etc.

Serii întregi de bancheri, industriași și comercianți, urmărind evenimentele, zi de zi se întrebă, până când va dura, până unde ne va duce și cum ne vom putea ameliora situația actuală.

În tot cazul, autoritățile au datoria să vină cu o lege, care să stavilească procesiunea dezastruoasă de intensificare insolvențelor și sporirea cererilor de concordat, restabilind liniștea și vechea morală comercială atât de derutată.

**Reștrângerea apelurilor întreprinderilor
Apărarea intereselor Statului în fața instanțelor
judecătorești**

Ministerul de finanțe a trimis Administrațiilor financiare un ordin circular prin care arată că din hotărârile Tribunalurilor, pronunțate în apelurile contra proceselor verbale de contravenții dresate pe baza art. 96 al. b. din legea contribuțiilor directe, s'a constatat că de cele mai multe ori fiscul pierde procesul numai fiind că apărătorul fiscului — avocat sau funcționar — nu susținut cum trebuie interesele lui înaintea Tribunalului. Astfel,

spre a dovedi că nu a exercitat comerțul sau industria, sau nu au făcut exploatarea terenului sau pădurii,

apelanții invoacă proba cu martori, care le e admisă și pe baza căreia Tribunalurile admit apelurile, căci în asemenea cazuri evident că nici declarațiunile nu erau obligați a face.

Se uită însă că odată cu dresarea actelor de contravenție, se face și impuneri pentru acel an și mai toate

Statul are datoria să reștrângă cererile, reglementând concordatele printr'o cotă mai urcată, reducând totodată și termenul moratoriilor, iar controlul insolvenței incredițândul specialiștilor delegați de creditori pe lângă autorități.

Prin restricții, desigur se va opri lavina cererilor de concordate preventive, pentru că fiecare comerciant, industriași ori meseriași înainte de a-și declara insolvența, desigur s'ar cugeta și la urmările, pe cari ar avea să le întâmpine.

Chir.

aceste impuneri rămân definitive, dovada cea mai evidentă că comerțurile sau exploatarea au avut loc.

Dacă deci la judecarea apelurilor contra proceselor verbale de contravenție s'ar produce de fise dovada că impuneri au rămas definitive, nici Tribunalurile n'ar mai putea admite proba cu martori și ca consecință, apelurile, față de autoritatea luerului judecat, rezultând din aceste impuneri rămase definitive.

Spre a nu se mai pierde pe viitor asemenea procese, administrațiile financiare sunt obligate să procure la timp avocaților sau funcționarilor cari apără interesele fiscului,

dovada rămânerei definitive a impuneriilor cari au servit de bază proceselor verbale de contravenții,

pentru că pe baza lor să se ceară Tribunalului respingerea probei testimoniale și deci a apelurilor.

**A biztosítási üzlet racionalizálását
szolgálja a „Dacia-Romania“ bevo-
nulása az erdélyi piacra**

A jólismert és előkelő poziciót betöltő biztosító intézetnek, a „Dacia-Romania“-nak 1929. évi mérlege a napokban jelent meg. Az igazgatósági jelentés szerint

az intézet vezetősége az erdélyi piac intenzivebb be-szervezését határozta el, amely célra 5 millió lejt irányzott elő.

A „Dacia“ elhatározását örvedes eseménynek kell tekinteni, mert olyan intézet bevonulásáról van szó, mely több mint 60 éves működése alatt népszerűséget, tekintélyt szerzett magának, amelyre liberális feltételeivel, egészséges üzletpolitikájával és a kárrendezések terén tanusított kulantériájával mindenkor rá is szolgált.

Az utóbbi években a concen-

trációs folyamat folytán a biztosítóintézetek száma csökkent, lassan megszűnnek azon vérszegény, kellő tőkeerő nélküli alakulatok, amelyek nagyobb kár esetén képtelenek voltak kötelezettségeiknek eleget tenni, örömmel kell tehát fogadni az olyan hatalmas intézetnek, mint a „Dacia-Romania“ bevonulását, amely nem kevesebb mint 133 millió lej mérlegértékkel képviselő aranyértékű, elsőrangú állampapírokkal rendelkezik.

A „Dacia“ jelentőségére rámutatnak az igazgatósági jelentés adatai, amelyek szerint cca 240 millió díjbevételről számol be az 1929. évben és csupán házbérekben és kamatokban több mint 48 millió lejt inkasszált ugyanazon évben, amelyben

kimutatott nyeresége 27 millió lejt.

A hatalmas tőkeerő módot ad a „Dacia-Romania“-nak egészséges üzletpolitikája folytatására, amely szerint rizikóját erős hányadban vállalhatja és azt állandóan fokozza, amelynek keresztülvitelében hatalmas összegű, 394 millió 640 ezer lejt kitévő tartalékai biztosítják. E tekintélyes tőke teljes egészében a belföldi piacon van elhelyezve, tehát nincs szüksége külföldi vagyionra támaszkodni, ami módot és lehetőséget ad a károknak azonnali, pontos és minden zökkenő nélküli kiegyenlítésére.

**Reprezentanții vieței
economice din Româ-
nia la Budapesta**

Din partea Camerei de Comerț și Industrie din Timișoara au plecat la Budapesta, pentru a asista la târgul de mostre următorii: dl Ion Oprea, președintele Camerei de Comerț. Dnii Ion Baltescu și Richard Kuhn, vicepreședinți, dnii Valerie Cârje, Alexandru Bojincea, Virgil Popovici și dl Oscar Kubicek.

**Urcarea capitalurilor și
fuziunile societăților
anonime sub control**

În vederea modificărilor ce unele societăți anonime suferă acum în perioada adunărilor generale, Ministerul de Finanțe a dispus ca organele de control să cerceteze dacă cu prilejul urcării de capital sau a fuziunilor, societățile plătesc impozitele proporționale prevăzute de legea timbrului.

**România vasárukat és
gépeket vásárolt a bu-
dapesti mintavásáron**

A budapesti nemzetközi mintavásáron magyarányu üzletkötések történtek.

A legnagyobb érdeklődés a magyar vasipar iránt mutatkozott Románia részéről. A magyar vasipar innen tekintélyes megrendelést kapott.

Több erdélyi város közüzemének vezetője Budapesten tartózkodott és a vásáron szerzte be a városoknak szükséges gépeket.

Figyelem!

DREHER HAGGENMACHER

KORONA SÖR

ala PILSEN

rövidesen forgalomba kerül!

A Marostordamegyei Földmives Szövetség tisztújító közgyűlése

Kétesztendei szünet után a Marostordavármegyei Földmives Szövetség újból felvette a munkát, hogy elfoglalja ismét helyét a gazdaérdekekért küzdő gazdasági egyesületek között. A gazdátársadalom a mai állat- és gabonaárak és értékesítési viszonyok között tökéletesen eladósodott, úgy, hogy már a kész vagyont él fel. A mezőgazdaság jövedelme ma holnap a közterhekre és kamatokra sem lesz elég, ha sürgős segítség nem jön. Ezt izente meg Marostorda vármegye földmivelő népe, amikor most ismét sorompóba állott és a Szövetség élére új vezetőket választva ismét zászlója alá hívja a vármegye földmivelő népét.

Az egyhangu választások rendén elnöknek: Csontos Miklóst, alelnököknek: dr. György József kisgazdát, orsz. képviselőt, dr. Drexler Bélát, Kiss Lajos esperest, Mikó László földbirtokost, Pete Endrét és Tapolezy Istvánt, igazgatónak Hatfaludy Istvánt, titkárnak: Jeney Józsefet és pénztárnoknak: Zilahi Aladárt választották meg.

A közgyűlés a Szövetség lelépő elnökét gróf Toldalagi Mihály földbirtokost tiszteletbeli elnökévé választotta és érdemeit jegyzőkönyvileg megörökíteni határozta.

A közgyűlés elhatározta a falusi gazdakörök újjászervezését és Török Bálint Erdélyi Gazdasági Egyleti titkár indítványára kimondotta, hogy a folyó év őszén Marosvásárhelyen nagyszabású mezőgazdasági gép-, eszköz-, anyag- és terménykiállítást rendez az Erdélyi Gazdasági Egylettel karöltve.

Román János mezőgazdasági kamarai elnök bejelentette, hogy elkészítette a vármegye román lakossága számára is a gazdaköri alapszabályokat és a magyar és román kisgazdákat a közös érdekek védelme céljából együttes munkára hívta fel.

Olvassa a

Lemnul-t

Fabrica de ghete „Turul“ a suferit o pierdere de 38 milioane

De câteva săptămâni dispozițiile se dau dela fabrica „Renner“ din Cluj pentru „Turul“, dar acționarii nici acuma nu știu ce vor primi pentru acții. — Adunarea generală a cerut clarificarea pierderilor

Adunarea generală convocată de direcțiunea fabricii de ghete „Turul“ din Timișoara, a fost foarte furtunoasă.

La adunarea generală prezidată de dl. Dr. Coloman Iacobi, între alții au mai participat și dnii: Dr. Sigismund Gal, Iuliu Arsenovici, Gheorghe Domășneanu, Dr. Dumitru Nistor, Dr. Sigismund Braun, Norbert Benedikt, Dr. Oscar Aczel, Iuliu Aczel și Dr. Emil Hațieganu.

Dl. Dr. Coloman Iacobi, deschizând adunarea generală, a prezentat raportul direcțiunii cu gestiunea anului trecut, evidențând, că fabrica

„Turul“ a pierdut anul trecut 24 milioane,

pe când în anii precedenți nu a suferit pierderi.

Dl. Dr. Braun, a arătat, că în anul 1928, fabrica „Turul“ și-a încheiat bilanțul cu

un profit de 14 milioane

și prin urmare este surprinzător, că după 12 luni să aibă o pierdere de 24 milioane.

Dl. Dr. Emil Hațieganu, la obiecțiunile dlui Braun, declară, că direcțiunea nu poate să răspundă imediat la această chestie și din acest motiv a propus să se aleagă

o comisie, care să examineze cum s'a produs pierderea

specificată în actualul bilanț.

Dl. Arsenovici, în numele acționarilor a cerut, că fabrica „Turul“ s'o ia în primire societatea „Renner“ din Cluj.

Dl. dr. Jakobi, dând lămuriri, a declarat, că pierperile s'au produs la cumpărarea materiilor prime, la creditări și la dobânzi.

Adunarea, după mai multe discuții, a ales pe dnii dr. Emil Hațieganu, Arsenovici și Sigismund Gal, ca să examineze motivul pierderilor suferite.

Dl. Benedikt a declarat, că regretă, că fabrica „Turul“

după o activitate de 20 ani a ajuns în actuala situație gravă,

dar această situație s'a produs din cauza crizei economice generale și nu din vina condu-

cătorilor. A încheiat propunând, ca acțiunile să se ofere spre cumpărare fabricii „Renner“ din Cluj.

La întrebarea dlui Braun, că acțiunile în ce preț se vor cumpăra, dl. Jakobi a declarat, că tratativele întreprinse în această direcție încă nu s'au încheiat.

Dl. Braun replicând, a declarat, că nu înțelege nimic din toată chestia, atunci când fabrica

„Renner“ dictează la „Turul“ de mai multe săptămâni și-a mutat și sediul în Cluj

și cu toate aceste nu s'a precizat, că în ce condițiuni va cumpăra acțiunile.

La întrebarea dlui Braun nu s'a dat răspuns.

La încheierea adunării s'a ales următoarea conducere: cavaler Anhauch, N. B. Cantacuzino, Gheorghe Domășneanu, Paul Engel, Alexandru Epstein, dr. Moise Farkas, Iosif Farkas, dr. Emil Hațieganu, dr. Coloman Jakobi, Albert Bnhauch, Ing. C. R. Mircea, Nicolae Maxim dr. Ludovic Schüller, Paul Magyar, Hugo Horowitz, Gheorghe Tatarescu, Nicolae Budurescu, dr. Alex. Blaschitzky și Ioan C. Stefan.

În comitetul cenzorilor au fost aleși dnii: Iuliu Arsenovici, B. Rubin, Dr. Aurel Tartie și Gheorghe Botez.

Adunarea în fine a hotărât mutarea sediului fabricii „Turul“ la Cluj, unde

se mută și conducerea comercială și administrativă

rămânând în Timișoara numai fabrica, sub conducerea dlui Dr. Coloman Iacobi.

Acționarii cu tot dreptul sunt îngrijiți de soarta capitalului investit în acțiunile fabricii.

La bursa din București, acțiunile fabricii.

„Turul“ din Timișoara, cari în 1929

s'au cota la 240 lei, pe când ale fabricii „Renner“ din Cluj s'au cota la 220 lei

în acel an, dar fără să înregistreze vre-o tranzacție.

Cercurile din București, după cum se vede, au cunoscut mai bine situația fabricii „Turul“ și „Renner“ de nu au cumpărat acții din ale acestor două societăți.

Cercurile economice așteaptă cu mare curiozitate desfășurarea evenimentelor în legătură cu pierderea de 38 milioane a fabricii „Turul“ din Timișoara și cu fuziunea fabricii „Renner“ din Cluj.

Peste trei milioane kg. lemne de foc solicită Manufactura de tutun din Iași

Manufactura de tutun din Iași ține licitație publică, cu oferte închise, în ziua de 15 Mai 1930, ora 10 dimineața, pentru aprovizionarea lemnului necesare fabricii și personalului său și anume:

a) 400.000 kg. lemne de foc,

esență fag sau carpen, pentru trebuțele fabricii;

b) 3.000.000 kg. lemne de foc,

esență fag sau carpen, pentru aprovizionarea personalului.

Licitatia se va ține în conformitate cu prevederile legii contabilității publice și regulamentul Oficiului central de licitații.

Supraoferte nu se primesc.

Számoló-gépek, levélmásoló-sokszorosító gépek

!

CONTROL

ARAD, Salacz-utca 1 sz.

Olvassa a

„Lemnul“-t

A National Gas Engine Comp., Ashton (Anglia)

gyártmányait képező világhírű compressornélküli

National Dieselmotorok

alacsony fordulatszám és csekély üzemanyagigysztással fekvő és álló elrendezésben rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók az erdélyi vezérképviselőnél:

Economia Kereskedelmi és Ipari Rt.-nál, Oradea.

Ajánlatokat
készséggel küldünk!

Ajánlatokat
készséggel küldünk!

Fizetéseket, kényszer egyezségek, csődök

A nagyváradi Erzsébet-kenyérgyár 5 millió 300 ezer lej aktívával és 3 millió 525 ezer lej passzívával kényszer egyezséget kért. Hitelezőinek 100 százalékos kvótát ajánlott fel, 24 havi egyenlő részletben.

Oppenheim Dezső nagyváradi textilkereskedő 1,033.882 lej passzívával és 692.000 lej aktívával kényszer egyezséget kért. Felajánlott két év alatt 50 százalékos kvótát.

Adler Hermann börgyárának kényszer egyezségi ajánlatát 80 százalékban elfogadták. A gyár a kényszer egyezés jogerőre emelkedése után ismét megkezdte üzemét.

Sonnenvirth Mór nagyváradi textilnagykereskedő hitelezői a kvótát és a fizetési feltételeket elfogadták és a bíróság hozzájárult a kényszer egyezéshez.

Eszényi I. tordai kereskedő kényszer egyezségi kérését a törvényszék elutasította. A cég a kolozsvári táblához felfolyamodással élt.

Stern József zilahi kereskedő 4 millió 300 ezer lej aktívával kényszer egyezséget kért. Hitelezőinek 2 év alatt fizetendő 50 százalékos kvótát ajánlott fel.

Az aradi Winternitz cég hitelezői elfogadták a kényszer egyezségi ajánlatot, amely szerint egy éves moratóriumot szavaztak meg, ezzel szemben 100 százalékban megkapják követelésüket.

Neulander és Kohn aradi fűszer nagykereskedő kényszer egyezségi kérésének törvényszéki tárgyalása során a hitelezők elfogadták az egy év alatt fizetendő 50 százalékos kvótát.

Kényszer egyezséget kért Goldstein Lajos aradi textilkereskedő is, aki 3 millió 3000 ezer lej aktívával és 4 millió passzívával mellett 50 százalékos kvótát ajánl hitelezőinek.

Szücs- és Szörmeárugyár Rt. Budapest csődnyitási kérést adott be Blánia de Lipsea. Fröhlich & Co., valamint Johanna Fröhlich és Max Politzer ellen 134.002 dollár követelése miatt.

Markovits Bernát és Sámuel nagyváradi kenyérgyár 3 millió 741.593 lej passzívával és 2,797.915 lej aktívával kényszer egyezséget kért. Felajánl 3 év alatt fizetendő 100%-os kvótát.

Wellmann Marcell szebeni cég kényszer egyezséget kért és 11,686.759 lej passzívával mellett 3 év alatt fizetendő 50%-os kvótát ajánl fel.

A szebeni törvényszéken Moses Márk szebeni cég csődnyitási kérést adott be Bonfert & Kaspar & Co. heltauai cég ellen.

Estinderea institutului de asigurări „Agronomul“

DI. Vilhelm Ban a fost denumit șef de secție la „Agronomul“

Institutul de asigurări „AGRONOMUL“, care, după cum se știe, are legături cu cele mai vechi și mai marcante institute de asigurări din Austria, a decis să-și desvolte ramura asigurărilor de incendii în așa fel, ca în viitor să asigure contra incendiilor și fabricile de cherestea, depozitele de lemne și stocurile de lemne din gări și păduri. În acest scop, a angajat ca șef de secție la asigurările forestiere pe dl. VILHELM BAN, fost director la întreprinderea forestieră „PATRIA“.

Societatea „AGRONOMUL“ care în decurs de un deceniu de existență și-a sporit rezervele la PE DE CINCI ORI MAI MARE SUMĂ decât cea a capitalului, în prezent este una dintre cele mai bine fondate societăți de asigurări în România și desigur, cunoscând interesele clienților săi, și-a introdus și asigurările forestiere contra incendiilor, angajându-și la această secție un recunoscut specialist din branșa forestieră, cum este dl. Ban.

Az „Agronomul“ Általános Biztosító Rt. magyaranyu terjeszkedése

Bán Vilmos a biztosítóintézet osztályvezetője lett

Az „AGRONOMUL“ ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ Rt., mely tudvalevőleg a legtekintélyesebb és legrégebbi osztrák biztosítótársasággal van érdekközösségben, a tűzbiztosítási üzletágának olyirányu fejlesztését határozta el, hogy a jövőben intenzívebben fog gőzfűrésztelpeket, faraktárakat, erdei- és vasúti faanyagkészletek tűzkár elleni biztosításával foglalkozni és e célból BÀN VILMOS, A. „PATRIA“ FATRMELŐ RT. VOLT IGAZGATÓJÁT osztályvezetői minőségben szerződtette.

Az „AGRONOMUL“, mely tíz évi fennállása alatt a tartalékait a részvénytőke ötszörösére szaporította, ma egyike Románia legjobban megalapozott biztosítóintézeteinek és kétségtelenül az üzletfelei érdekeinek helyes felismerése vezérelte, amiképpen a faipari vállalatok tűzkár elleni biztosításának szorosabb bekapcsolása céljából, a faipari teendőkben is jártas elismert szakembert alkalmazott.

Un studiu american despre posibilitățile economice ale României

„Financial News” publică declarațiunile făcute de drul Parker Willis, una din cele mai de seamă personalități economice din America.

Dr Parker Willis a declarat că a primit din partea guvernului român invitația de a vizita România

în decursul acastei veri. Invitația l-a interesat foarte mult din primul moment.

„Vizita mea, — a adăugat dl Parker Willis — va fi un prilej pentru a proceda la un studiu aprofunzit al condițiilor economice actuale din România

și la o examinare a problemelor în legătură cu creditul.

Vizita mea va da loc unui raport general asupra chestiunilor economice de examinat și la o analiză a aspectelor lor internaționale.

Mi-se pare că activitatea în acest sens prezintă un interes deosebit.”

Miért hiúsult meg a Franco-Româna és a Dacia-Româna fuziója ?

A Franco-Româna három főtisztviselője leszerződött a Daciahoz

Biztosítási körökben nagy feltűnést keltett, hogy a Franco-Româna biztosítóintézet három fontos hatáskört betöltő bukaresti központi főtisztviselője hirtelen megvált állásától és konkurrens biztosítóintézet szolgálatába lépett.

Kovács Miklós a Franco-Româna bukaresti központi ügyvezető igazgatója, Kaszab Sándor aligazgató, központi károsztályfőnök, dr. Czitrom Márton cégvezető, az elemi, szavatossági és balesetosztályok főnöke, akik hosszú évek óta vezető tisztviselői voltak a Franco-Româna-nak, lemondottak állásaikról és mindhárman a Dacia-Româna biztosító társasághoz szerződtek.

A Franco-Româna adminisztratív igazgatóságának, illetve tisztviselőinek távozását különböző kommentárokkal ki-

sérik. Az egyik verzió szerint a Franco-Româna fuzió tárgyalásokat folytatott a Dacia-Româna intézettel, a tárgyalások azonban meghiúsultak.

A tárgyalások sikertelenségét Marcovici Stefan dr., a Franco-Româna vezérigazgatója annak tulajdonította, hogy állítólag Kovács Miklós a Franco-Româna intézetre kompromittáló adatokat szolgáltatott ki a Dacia-Româna vezetőinek.

Kovács Miklóst okirattulajdonításért és sikkasztásért fel is jelentették, a rendőrség őrizetbe vette, de mert a súlyos vádak nem nyertek beigazolást, a házkutatás pedig eredménytelen volt, azonnal szabadlábra is helyezték.

Valószínű, hogy Kovács

Miklós megfelelő elégtételt fog kérni és kapni Marcovici vezérigazgatótól, illetve a Franco-Româna-tól.

Kovács Miklós egyébként a Dacia Româna kolozsvári intézetének igazgatója lesz, Székely, a Franco-Româna volt igazgatója pedig a Dacia Româna brassói intézetének vezetését veszi át igazgatói minőségben.

Biztosítási körökben nagy érdeklődéssel várják, hogy a Franco-Româna és volt tisztviselői, valamint a Dacia Româna között kitört harcnak mi lesz a befejezése.

Törvény készül a mezőgazdák kötelező tűz-, jégkár és állatbiztosításáról

Bukaresti tudósítónk jelenti: Mihalache földművelésügyi miniszter értekezletre hívta össze a képviselőház mezőgazda tagjait, hogy ismertesse előttük a mezőgazdasági kamarák átszervezéséről szóló új törvényt.

A miniszternek a terve, hogy törvényhozási uton kötelezővé teszi a mezőgazdák részére a tűz- és jégkár ellen való biztosítást, valamint az állatbiztosítást és az erről szóló törvénytervezetet is véleményezés végett bemutatja a képviselőház mezőgazda tagjainak.

Negyvenöt százalék osztalékot fizet a Toplicai-Zentaroskányi Fatermelő Rt.

A Toplicai Fatermelő Rt., amely ezelőtt Zentaroskányi Rt. céggel működött, kitűnő eredménnyel zárta 1929. üzlet-évetét.

A részvényesek a 100 lej névértékű részvényeik után 45 százalék, azaz 45 lej osztalékot kapnak. A vállalat pénztára az osztalékszervevényeket május 10-től kezdve váltja be.

Tren rapid de coletărie București-Timișoara Arad

Mercuri 14 Mai se va pune în circulație trenul rapid de călătorie pe distanța București—Timișoara—Arad.

Cu începere dela această dată coletăria expedită din Cernăuți la Timișoara va parcurge distanța în maximum 5 zile, iar dela Galați la Timișoara, numai în 4 zile.

De asemeni cu începere dela 15 Mai, se extinde în întreaga țară nou sistem rapid de expediere la coletărie, punându-se în circulație și pe liniile letarele și secundare, vagoane rapide de pe liniile principale.

În acest mod, cel mai târziu până la 1 Iunie a. c., toată coletăria din țară va circula cu o iuțală de 200 km. pe zi, prin urmare mai repede decât coletăria de mică viteză din Europa întreagă, unde nu se admite viteza mai mare de 120 km. pe zi.

Programul economic al partidului național-liberal

Ce conține manifestul-program votat de congres

Cu prilejul congresului, partidul național liberal și-a votat noul program. Extragem din el, părțile privitoare la chestiunile economice:

Partidul național-liberal rămâne convins că politica sa de neatarnare economică, corespunde nevoilor permanente de mâine ca și de ieri ale României.

Colaborarea cu capitalul străin

El înțelege că în condițiile noi create de război și mai cu seamă în România întregită, statul nostru trebuie să aibă în vedere solidaritatea strânsă care leagă statele moderne pe toate tărâmurile de activitate.

De aceea politica sa nu implică nici o ostilitate față de capitalurile streine.

Din potrivă, partidul național-liberal recunoaște nevoia colaborării capitalurilor streine pentru punerea în valoare a bogățiilor țării. El cere însă ca această participare să se facă în condiții folositoare ambelor părți, ocrotitoare pentru capitalul, munca și inițiativa românească.

Politica industrială.

Desvoltarea industriei este impusă de înseși condițiile și bogățiile țării noastre.

Așa fiind și pentru binele întregii noastre economii naționale, ea trebuie încurajată ca un factor important al producției generale, ca un deosebit pentru brațele disponibile din agricultură și ca un mijloc de punere în valoare, nu numai a bogățiilor până astăzi neexploatate, dar și a celor isvorâte din activitatea agricolă a țării.

Căile de comunicație.

De propășirea economică a țării este strâns legată și chestiunea căilor de comunicații.

Partidul național-liberal rămâne statornic în convingerea și în hotărârea, că marile servicii publice nu pot fi înstrăinate.

Regimul drumurilor trebuie revizuit.

Nevoile poștelor, telegrafului și telefoanelor trebuie încadrate în această operă de refacere și înzestrare națională.

Importanța națională și economică a acestor servicii publice nu îngăduie — de altfel potrivit dispozițiilor precise ale Constituției — ca ele să fie scoase din exploatarea și de sub controlul direct al Statului.

Incerările ce se fac astăzi, de a se concesiona asemenea servicii unor consortii străine, vor găsi în partidul național-liberal, nu numai o atitudine de energică opunere, dar și hotărârea lui neștrămutată de

a înlătura atari concesionări ca anticonstituționale.

Creditul privat.

De asemenea, organizarea creditului privat pentru comerț, precum și asigurarea unor deosebituri pentru produsele noastre agricole și industriale, ca și înlesnirea unei mai remuneratorii desfaceri a produselor, printr'o politică

Problema financiară

Reintroducerea ordinii în finanțele publice este astăzi o necesitate de căpetenie, iar echilibrul bugetar trebuie restabilit fără întârziere.

Economii serioase trebuie făcute; ele sunt imperios cerute de nevoile bugetare și de morala publică.

Pentru respectarea unității bugetare și înlesnirea controlului parlamentar, Regiile publice comerciale, create în ultimul timp, și cari prilejuiesc cheltuieli inutile, trebuie desființate.

Statul nu poate cere sacrificii contribuabililor decât pentru acoperirea cheltuielilor stabilite cu multă prevedere și numai dacă la baza impunerii stă dreptatea.

De aceea fiscalitatea excesivă de astăzi trebuie să înceteze; ea nu ajută; ci dăunează bunului mers al finanțelor publice.

Așezarea și perceperea impozitelor trebuie făcute astfel încât să se înlătorească puțin abuzurile fiscale.

Stricta aplicare a programului de stabilizare monetară, elaborat sub trecuta guvernare a partidului național-liberal, va asigura alături de o chibzuită politică bugetară, desăvârșita consolidare financiară a țării și ne va permite să păstrăm și să întărim creditul ei în afară.

Reorganizarea agriculturii Ministerul de agricultură va

Creditul agricol

Creditul agricol trebuie să aibă în vedere două nevoi: creditul pe termen scurt și cel pe termen lung.

Creditul pe termen scurt trebuie îndestulat prin reorganizarea cooperăției, din nenorocire astăzi atât de greu lovită, ajutându-se până atunci agricultura prin instituțiile cari pot da cu dobânzi mici creditele necesare pentru exploatare.

Creditul pe termen lung trebuie satisfăcut prin înființarea unui credit agricol cu capital național bazat pe emisiuni de obligațiuni garantate de Stat și plasate în țară sau cu concursul capitalului străin.

Partidul național-liberal, va

comercială și vamală prevăzătoare și hotărâtă, sunt condiții esențiale a îmbunătățirii situației noastre economice

Ea nu se poate obține însă decât printr'un program general al comerțului nostru exterior și printr'o lucrare sistematică și unitară, care să coordoneze interesele celorlalte state cu politica noastră economică generală.

fi reorganizat în așa fel ca să sprijine și să îndrumeze în mod efectiv agricultura; instituțiile inutile și costisitoare create de actualul regim nu pot fi menținute.

Camerele agricole bine organizate au un rol mare de îndeplinit în desvoltarea agriculturii.

Față cu nevoia de normalizare a activității economice și cu scăderea prețului produselor noastre agricole, suprimarea taxelor de export pentru cereale devine o necesitate pe cât de firească, pe atât de imperioasă.

Reducerea sarcinilor

Consecvent acestei politici, el crede că politica sa financiară chibzuită, îi va da putința să înlătorească și această greutate care apasă încă economia agricolă a țării.

În limita îngăduită de situația financiară generală, Statul va trebui să intervină în mod efectiv pentru a ușura sarcinile ce grevează astăzi agricultura și pentru a înlesni procurarea prin cooperative și asociații mutuale, în condiții favorabile, a inventarului necesar exploatărilor, revizuiindu-i-se în același timp tarifele căilor ferate și taxele în legătură cu transportul produselor agricole și al materiilor prime, pentru ca ele să corespundă condițiilor de astăzi ale agriculturii.

și că, folosind și întărind instituțiile cari au dat rezultate atât de reale în trecut și fără a se abate dela politica sa tradițională să găsească soluțiile necesare pentru a veni în ajutorul agricultorilor fără a robi prin aceasta pământul țării.

Agricultura rațională și desfacerea avantajoasă a produselor nu vor putea fi introduse, iar creditele agricole eftine nu vor putea fi folosite, fără o serioasă îndrumare și favorizare a regimului de asociație și fără o eficace încurajare a cooperăției și a mutualității.

Asanarea principalei ramuri de producție a țării fiind o chestiune vitală pentru popo-

rul nostru, statul va trebui să facă jertfele necesare pentru realizarea creditului agricol eftin.

Odată cu organizarea acestui credit și în legătură cu dânsul se va înființa o casă de asigurări agricole care va pune pe agricultori la adăpostul pagubelor cauzate de grindină, incendiu și mortalitatea viteilor.

Politica viitoare trebuie să fie o politică de scădere a dobânzilor și de înfrânare a speculației.

Mi ujság a piacon?

Visszaesett a műselymek forgalma. Az a látható rum. mely az utóbbi hetekben a műselyemfogyasztás terén mutatkozott, legujabban kissé visszaesett. Az érdekelt gyárak azonban tovább is igen bizakodóak s mint ahogy értesülünk, legközelebb újabb és újabb típusok fognak a piacra kijönni, hogy az uniformizálás veszélye minél kisebb legyen.

Ujabb ösztönzést nyert az amerikai nyerspamutspekuláció. A legujabb jelentések szerint Amerikában további szilárdulást ért el a nyerspamut ára s immár 17 cent fölött jegyzik a prompt árut. A most bekövetkezett drágulásnak nyilván az a magyarázata, hogy a pamuthossz irányítói oly híreket lansziroznak, melyek szerint a tulnag készletekkel bíró termelők mesterségesen apasztani fogják a készleteiket, illetve többszázezer bála gyapotot a lángok martalékául fognak odavetni. A pamuthossz további sorsát azonban kétségkívül erősen befolyásolni fogják az új termelésről legközelebb forgalomba jutó hírek is. Így egyes magánjelentések máris tudni vélik, hogy az új termés ismét igen bőséges lesz s így esetleg nem fog tartós eredményeket hozni a hosszspekulánsok mostani taktikája.

Van szerencsénk b. betétszeinkkel közölni, hogy a megváltozott pénzviszonyokra való tekintettel, felmondásos betéteink kamatlábát folyó évi május 1-i hatállyal 1 százalékkal leszállítottuk. Tisztelettel a Nagyszabeni Általános Takarékpénztár Temesvári Fiókjá.

Regia publică din Zlatna cere să i-se furnizeze mangal de fag

Joi 15 Mai 1930, ora 10 dimineața, la direcțiunea Regiei publice comerciale Zlatna se va ține licitație publică pentru aprovizionarea serviciului steampurilor din Gura-Roșiei, cu 36.000 hl. mangal de fag, livrabil până la 15 Decembrie 1930, în condițiile caietului de sarcini, ce se poate consulta zilnic la direcțiunea acestei regii.

Odată cu ofertele se va depune și o garanție de 5 la sută din valoarea mării oferite.

A nemzetközi tojáspiac

Romániai tojást hűtőházi célokra vásárolnak

Wienben a héten javult a tojáspiac helyzete és különösen a lengyel áru ára emelkedett.

Ia jugoszláv kidolgozott tojás 11.5—11.75 garas.

Ia jugoszláv original tojás 10.75—11 garas. Magyar tojás ára ugyanennyi. Lengyel tojás nagyság szerint 10—11 garas. Bécs a közeli napokra várja az első orosz tojás-szállítmány megérkezését.

Prágában az emelkedett felhozatal folytán az árak 60 db-ként 1—2 ck-val emelkedtek. Nagyban folyik a tojásnak mérszben való elrakása, azonban mégsem oly mennyiségben, mint tavaly. A konzerválás csökkenése folytán további áresések várhatók.

Augsburgban a múlt héten csökkent a tojáskereslet. Kereskedők inkább csak hűtőházi célokra vásárolnak balkáni árut Bulgáriából és Romániából. A megnövekedett hűtőbe való elrakást azzal magyarázzák, hogy az importőrök attól való félelmükben, hogy a tojás 5 márkás szerződéses tételnek felemelése esetleg a közel jövőben megtörténik és ezért el akarják látni magukat olcsó készletekkel.

Berlinben Ia magyar és jugoszláv tojásért esendes üzletmenet mellett M 88—92-t fizettek ládánként frankó határ, elvámolatlanul. A friss német tojás ára 7.7—10 pf. között változott és pedig:

S nagyságu 10.25—11.25 pf.
A nagyságu 9.05—10.25 pf.
B nagyságu 8.75—9.05 pf.
C nagyságu 7.75—8.05 pf.

A kínálat gyengülése következtében lanyhuló árakkal számolnak.

Budapesten a felhozatal eleendő és mivel a külföldi kereslet gyenge és a téli konzerválásra nem vásárolnak oly intenzíven, mint tavaly, az árak változatlanok.

Original tojás nagyban ára 7.4—7.7 fill. között mozog, míg a detailkereskedők 8—10 fillér között árulják a tojás darabját.

Parchetele Kocsis din Braşov sunt escelente.

Pyram-Pasta tubusban fényesíti és festi a legkényesebb cipőket „LEDA” Timișoara. Autókat, bőröket, tömegárut legjobban a „LEDA” vegyészeti gyár által készített „CELLOLEDIN” Spritzlakkal festhet.

„LEDA”
fabrica de prod. chimice s. a. TIMIȘOARA

„Dacia-România” estinzându-se în Ardeal, contribuie la raționalizarea asigurărilor

Zilele aceste a apărut bilanțul impozantului institut de asigurări „Dacia-Romania”, bilanț prezentat și adunării generale, care

a hotărât estinderea activității institutului și în Ardeal,

alocând în acest scop o sumă de cinci milioane.

Estinderea institutului „Dacia-Romania” în Ardeal, numai cu bucurie o putem primi, fiind un institut cu un trecut de 60 ani și care

și-a câștigat mare renume în ramura asigurărilor

cu activitatea ee-a desfășurat.

În urma dispariției mai multor institute de asigurări lipsite de capitalurile necesare, estinderea în Ardeal a unui puternic institut de asigurări, cum este „Dacia-Romania”, care

are imobile evaluate în bilanț la 133 milioane

și efecte de stat în valoare de 39 milioane lei în valoare de aur.

În raportul gestiunii anului 1929, institutul

evidențiază din incasarea taxelor 240 milioane,

iar din chirii și dobânzi 48 milioane.

Din gestiunea anului trecut, institutul în bilanțul publicat evidențiază

un profit net de 27 milioane

care-i justifică rentabilitatea.

Institutul „Dacia-Romania”, după cum se poate constata și din cifrele publicate, poate să-și continue liniștită politica chibzuită de afaceri,

având posibilitatea să se lanseze și în afaceri mai riscate,

dispunând de mared capital de 394 milioane 640.000 lei, ce-i stă la îndemână și care-i plasat în țară și deci nu are nevoie de capitaluri străine în desdăunările asiguraților.

Aradon is megalakul a Kishitelbank és Takarékpénztár Rt.

600.000 lej alaptőkével kezdi meg működését a kisegisztenciák bankja

A gazdasági válság és általános tőkeszegénység mellett szükségessé vált olyan pénzüzetek felállításása, amelyek a kisegisztenciák hitelszükségletét elégítik ki olcsó kamattal mellett és a szokásos 90 napnál hosszabb lejáratra.

Erdély különböző városaiban három év alatt 11 ilyen célu pénzüzet alakult, míg most Aradon indult meg a szervezési munka.

Az előkészítő bizottság tagjai a napokban megtartott értekezleten beszámoltak arról, hogy a kibocsájtandó 3000 darab egyenként 200 lejes részvényből 2200 részvényt már lejegyeztek és annak 40 százalékát be is fizették, úgy hogy semmi akadályja sincs már annak, hogy az alapítók a pénzüzetet alakuló közgyűlését összehívják. Az új pénzüzet működése elé annál nagyobb várakozással tekintenek, mert az szolid, majdnem altruista alapon fog működni és a rendes kamatlábnál olcsóbban fogja pénzt a kisegisztenciák rendelkezésére bocsájtani. Az új pénzüzet neve „Kishitelbank és Takarékpénztár Részvénytársaság” és alapítói a következők:

Adler Tibor, Bornstein Sándor, Bornstein Rezső, Chlewitz József, Dukász Imre, Engel Gyula, Erdős Ignác, Friedmann S. József, dr. Gara Armin, Gartner Mihály, Gartner Samu, Grosz Gyula, Grünberger Mór, Grünstein Armin, Hacker Miksa, Havas Mór, dr. Herzog Sándor, Holló Frigyes, Holzer Jenő, Hubert József, Izsák Fülöp, Kalmár József, Kertész Ferenc, Koch Dániel, Kopil Jakab, Kornis Ernő, König Miksa, Krausz Áron, dr. Kupfer Miksa, Mandl Sándor, Márkus Miksa, Menczer Jenő, Merkle Sándor, Mohr Jenő, Nagy Vilmos, Pichler Sándor, Reich Vilmos, dr. Rónai Sándor, dr. Roth Marcell, Salamon Miksa, dr. Salzberger Samu, Sámuel Izsák, Scharfstein Jakab, dr. Schütz Henrik, Sternberg Hugó, Schwartz Mihály, Schwartz Farkas, Strasser E. Ignác, Szenes Henrik, Topf Mihály, dr. Vajda Jakab, Vieder Jenő, Világ János, Weinert Frigyes, Wiesel Jenő, Zinner Vilmos.

M. A. V. se aprovizionează cu lemne de foc

Ofertele ardelenene prezentate la licitația de aprovizionare — Nu se așteaptă reducerea prețului lemnelor de foc

La licitația publicată de căile ferate ungare pentru a se aproviziona cu lemne de foc,

s'au prezentat 86 oferte,

față de 26 din anul trecut.

Lemnele de către unele firme s'au oferit cu prețuri destul de reduse, dar cu toate aceste se poate constata, că

sunt premature presupunerile,

că lemnele de foc ar începe să se mai ieftinească

peste puțin timp.

Este interesant, că la licitația care a avut loc la căile ferate ungare,

firmele ardelenene au oferit destul de puține stocuri,

ceceace caracterizează situația branșei forestiere din România.

În genere prețurile au rămas rela-

tiv ferme, înregistrându-se numai câteva oferte cu prețuri sub nivelul celor actuale.

La licitație s'au oferit din țară 12.314 vagoane, pe când din import s'au oferit 44.790 vagoane.

Din Ardeal s'au oferit lemne ab: Nyirábrány cu 230—247, Lőkősháza cu 240—247, Biharkeresztes cu 235—248, Kőtegyán cu 239, Batonya cu 240—250 pengő.

Din Ardeal au oferit lemne firmele Nicolae Janovitz Cluj;

Eugen Wiesel Arad;

Mundus-Borlova S. A. Timișoara;

Ignat Dioși și fiul Ludovic S. A. Oradea-Mare;

Industria din Surduc-Petroș;

Industria de Lemne din Bicsad;

Societatea de Exploatare de Păduri din Sătmár;

Mairovitz și Fii Arad;

Laroche și Darvas Oradea-Mare.

Convocare

Consiliul de Administrație al Societății pe acțiuni „PFO-MA” Prima Fabrică Ardeleană de Cuțite și Tacâmuri din Arad, Str. Mocioni No. 30 aduce la cunoștință acționarilor acestei societăți că pentru Adunarea Generală Ordinară s'a fixat termenul pentru ziua de 18 Mai 1930 ora 11, în biroul Societății care se află în Arad în Str. Mocioni No. 30 cu următorul Program: 1. Aprobarea Bilanțului și contului de profit și pierdere pentru anul 1929. 2. Aducerea hotărârei în privința acoperirilor de pierderi. 3. Descărcarea de sub răspundabilitate a membrilor Consiliului de Administrație și a Comitetului de censored. 4. Desemnarea scrutatorilor pentru autentificarea procesului verbal. 5. Discutarea gestiunilor, precum și eventualele propuneri. Prin această invitație pe Domnii acționari, ca să se prezinte în timpul și locul mai susarătat. Arad, la 5 Mai 1930. Consiliul de administrație.

Cont Bilanț încheiat pe 31 Decembrie 1929. Activ. Casa în numerar Lei 37.628. Debitori Lei 2.286.269. Mărfuri Lei 370.791. Materiale 222.667. Instalațiuni și Mobiliar Lei 3 milioane 554.607. Pierdere 366.827. Total Lei 6,838.789. — Pasiv. Capital acționar Lei 2 milioane 350.000. Accepte 557.042. Creditori 3,931.747. Total Lei 6,838.789. Arad la 31 Decembrie 1929. Dr. Höflich Béla, Fleiszig, Farago Alfréd, membrii ai consiliului de administrație. Weisz Dávid, Fenyő Jenő, membrii comitetului de censored.

Cont, Profit și pierdere pe anul 1929. Debit. Salariile funcționarilor Lei 2155.736. Salariul muncitorilor Lei 1,297.433. Impozite Lei 104.639. Cheltuieli generale 491.062. Dobânzi Lei 625.619. Chiria fabricii Lei 40.000. Descriere din instalațiune Lei 373.617. Total Lei 3,148.106. — Credit. Profit brut Lei 2.781.279. Pierdere net Lei 366.827. Total Lei 3,148.106. Arad, la 31 Decembrie 1929. Dr. Höflich Béla, Fleiszig, Farago Alfréd, membrii ai consiliului de administrație. Weisz Dávid, Fenyő Jenő, membrii comitetului de censored.

A M. Á. V. tűzifaversenytergyalásának eredménye

Erdélyi termelők a magyarországi importfának csak harmadát ajánlották fel — A versenytergyaláson résztvevő romániai cégek — Tűzifában nem várható az árak mérséklése

Nagy érdeklődés mellett folyt le április 25-én a M. Á. V. tűzifaversenytergyalása, mely két irányban hozott meglepetést. Feltűnő volt az ajánlatok száma, amennyiben a versenytergyaláson 86 ajánlatot nyújtottak be a múlt évi 26 ajánlattal szemben, másrészt megállapítható, hogy

azok a feltevések, mintha tűzifában az árak mérséklése volna várható, helyteleneknek bizonyultak.

Tény, hogy néhány ajánlattevő feltűnően olcsó árak mellett nyújtott be ajánlatot, tagadhatatlan azonban az is, hogy a magyar piac szempontjából döntő fontosságú erdélyi tűzifatermelés csak viszonylag kis mennyiségeket, az importfának csak egyharmadát ajánlotta fel és hogy az árak a tűzifapiac jelenlegi teljes pangása ellenére és arra való tekintettel, hogy a M. Á. V. mindenkinél olcsóbban szerzi be faszükségletét, viszonylag szilárdak és csak néhány ajánlatnál mozognak a jelenlegi színvonal alatt.

A versenytergyaláson a 12314 vagon szükséglet többszörösét ajánlották fel, belföldi fát a szükséglet háromszorosát meghaladó mennyiségben, míg importfából 4490 vagon kínáltak fel. Az erdélyi nagy tűzifatermelők árai a következő határok között mozognak:

ab Nyirábrány	230—247 P
ab Lőkősháza	240—247 P
ab Biharkeresztes	235—248 P
ab Kötegyán	239 P
ab Battonya	240—250 P

Az ajánlatokban előforduló rövidítések a következők: h = hasáb, d = dorong, b = bükk, t = tölgy, cs = cser, gy = gyertyán, k = kőris, sz = száraz, félsz = félszáraz.

A romániai cégek közül az alábbiak tettek ajánlatot az árlejtésen:

Janovitz Miklós Cluj, 200 v bh 228 P ab Biharkeresztes.

Wiesel Jenő Arad, 300 bh 1 éves, 700 v téli ab Lőkősháza 240, ab Battonya 245 P.

Mundus Borlova Rt. Temesvár, 1000 v bh ab Lőkősháza 245, ab Orsova 217.50 P.

Diósi Ignác Fia Lajos Rt. Nagyvárad, 500 v bh 245, 500 v csh 225 P ab Nyirábrány.

Szudrics-Petroszi Erdőipar Rt. 2000 v sz bh 239 P ab Biharkeresztes, Kötegyán, 100 v bd 220 plus illeték.

Havas Erdőipar Máramaros-sziget, 500 v bh 225—232 P ab Nyirábrány.

Béltéki Uradalom, 900 v bh 236.20—238.20 P ab Nyirábrány.

Bikszádi Faipar Rt. 1000 v sz bh 246 P ab Nyirábrány, plus illeték.

Lunaforrási Fatermelő Rt. 2000 v sz bh 244 P, 300 v 220 ab Nyirábrány.

Szatmári Fatermelő Rt. 1000 v bh sz 247 P ab Nyirábrány.

Hazai Fatermelő Rt. 1000 v sz bh 244 P ab Nyirábrány, 500 v 247 P ab Lőkősháza, 249 P ab Battonya.

Mairovitz M. és Fiai Rt. Arad, 600 v sz bh 246 P ab Lőkősháza, 250 ab Battonya.

Laroche és Darvas Rt. Nagyvárad, 600 v sz bh 246 P ab Nyirábrány, 400 v 248 P ab Biharkeresztes.

Reuniunea comercianților și industriașilor din Cluj colaborează cu celelalte organizații economice

Adunarea generală a obiectonat, că nu sunt în număr corespunzător reprezentanți comercianții și industriași în consiliul comunal din Cluj

Reuniunea Industriașilor și Comercianților din Cluj, în adunarea generală, care a avut loc în zilele aceste, a subliniat, că

dorește să colaboreze cu celelalte organizații economice

fără deosebire de naționalitate și religie, înlăturând orice culoire politică din sânul organizației.

Adunarea generală, ocupându-se cu recentele alegeri comunale,

a protestat, că în consiliul comunal din Cluj nu sunt reprezentanți comercianții și industriași

în proporția corespunzătoare numărului acestor reprezentanți ai comerțului și industriei din Cluj.

Kolozsvár székhellyel alakult meg az Erdélyi Magyar Földhitelintézet

Megválasztották az intézet első igazgatóságát és felügyelőbizottságát — Az igazgatóság azonnal megkezdette működését

Május 1-én tartotta meg az Erdélyi Magyar Földhitelintézet alakuló közgyűlését. Az alakuló gyűlésen megjelentek az alapítók csaknem teljes számban és a részvényesek közül számosan. Sok kisgazda is résztvett a Földhitelintézet alakuló gyűlésén.

Dr. Gyárfás Elemér örömmel jelentette be és az alakuló közgyűlés megállapította, hogy a törvényben előírt 40 ezer darab részvényt lejegyezték és így a 20 millió lej alapítke biztosított.

A közgyűlés Gyárfás Elemér bejelentését tudomásul vette és kimondta, hogy

megalakítják az Erdélyi Magyar Földhitelintézetet.

A közgyűlés felkérte a megválasztandó igazgatóságot, a törvény értelmében az alaptőke 30 százalékát az előírt közpénztárnál helyezze letétbe, hogy az új intézet bejegyezhető legyen.

Az alapszabályok jóváhagyásával kapcsolatban a közgyűlés megbizta a megválasztandó igazgatóságot, hogy ha a törvényszék kívánni fogja valamiben az alapszabályok módosítását, hajtsa a módosítást saját hatáskörében végre.

Az alapszabályok jóváhagyása után, az alapítók élve azon jogukkal, hogy az első igazgatóságot ők választják meg, titkos szavazással a következőket választották meg 1933. dec. 31-ig, tehát három

üzleti évre az igazgatóság tagjaiul:

Dr. Abrudbányay Ede, gróf Bethlen Eálint, dr. Betegh Miklós, Bürger Albert, Borbély Kálmán, dr. Gaál Alajos, dr. Gyárfás Elemér, dr. György József, báró Jósika János, gróf Tisza Kálmán, Sándor Béla, gróf Bánffy Miklós, Szász István, dr. Kösesey Ferenc, dr. Szentiványi József, báró Solymossy Tibor.

A felügyelőbizottság tagjává három évre megválasztották:

Urmány Jeromos, Szentiványi Gábor, Török Eálint, dr. Alföldy Pál, Pekri Géza, dr. Szoboszlai László.

Az intézet igazgatósága közgyűlés után azonnal ülést tartott és az intézet működésére nézve fontos ügyeket vett tergyalás alá.

Az igazgatósági elnöki tisztiséget egyelőre nem töltötték be. Ügyvezető alelnökké dr. Gyárfás Elemért, helyettesévé báró Jósika Jánost választotta meg az igazgatóság.

A felügyelőbizottság elnöke Urmány Jeromos lett.

A Temesvári Sörfőzde Rt. újlag üzembelyezte kolozsvári fióktelepét

A Temesvári Sörfőzde Rt. május 6-tól üzletfelei részére a szállítást általánosan kedvelt Casino, Record Special, Corvin és English Porter (bar-na tápsör) sörreiből kolozsvári, modernül berendezett, jéggyárral felszerelt telepéről (Cluj, str. Basarab 7. szám. Telefon 4—92) újlag megkezdte.

Senki sem jogosult a Temesvári Sörfőzde Rt. nevében a kolozsvári fióktelepen s a hozzátartozó kolozsvári és környéki raktárakon kívül temesvári sört forgalomba hozni.

Részvénytársasággá alakult a Jickeli F. Károly nagyszebeni vasüzlet

Erdély egyik legrégebbi vas-nagykereskedő cége, a több mint 70 év óta fennálló Jickeli F. Károly nagyszebeni cég részvénytársasággá alakult át Jickeli F. Károly Rt. cég alatt.

A részvénytársaság alaptőkéjét 25 millió lejből állapították meg.

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság”

Organ al Industriei, Comerțului și Finanței din Ardeal și Banat.

— Erdély és Bánát ipari, kereskedelmi és pénzügyi szakkalapa

Redacția și Administrația: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 121. :: Telefon: 4-44.

Director și răspunzător:
Igazgató és felelős szerk:

TRAIAN GHIRILĂ

Abonamente — Előfizetési árak

In țară pe un an . . .	{ Pentru particulari comercianți și industriași	1200 lei
Belföldön egész évre	{ Pentru bănci instituțiuni financiare și societăți	2000 lei
	{ Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak	1200 lei
	{ Bankoknak, pénzintézeteknek és társaságoknak:	2000 lei
	{ Pentru străinătate	1500 lei.
	{ Külföldre	

Jumătate an	{ 600 lei
Féleure . . .	{ 1200 lei
	{ 600 lei
	{ 1200 lei

Anunțuri — Hirdetések:

Pagina l. a. cm ²	} 20 lei
Cimlapon l. oldalon cm ² -ként	
In text	} 15 lei
Szövegoldal	
Un sir garmond	} 80 lei
Egy garmond sor	

Industria Textilă Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică
de textile din Ardeal

Erdély legnagyobb
textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár Részvénytársaság

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA
COMERȚ ȘI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 73,400.000

Sediul Social: Satu-Mare.

Sucursale:

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI
MIHAL.

Afiliațiuni:

„UNIO”, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.
Soc. Anon. Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare

Kolozsvári Takarékpénzt. és Hitelbank Részvénytárs.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár
Marosvásárhely és Nagyváradon. — :-

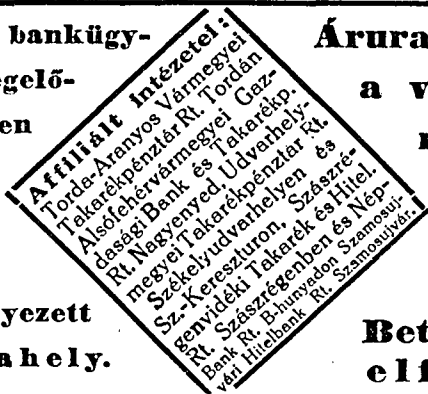
Saját tőkéi **85** millió lej

Minden banküg-
yletet legelő-
nyösebben
végez.

Engedélyezett
devizahely.

Áruraktárai
a vasut
mellett

Betéteket
elfogad

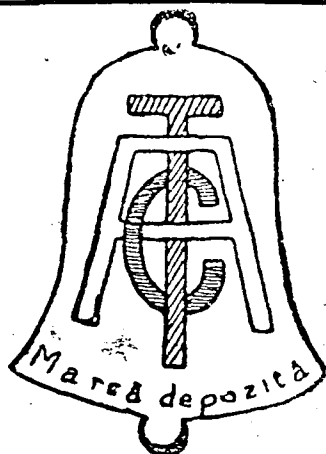
Ardealul Economic Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:

Cimlapon cm²-ként Lei 20'—
Szöveg között cm²-
ként — — Lei 15'—
Többi hirdetési ol-
dalon — — Lei 10'—
Egy garmond sor Lei 80'—

Citiți

„Lemnul”

Cu această marcă este prevăzută
fiecare obiect de argint și lux fa-
bricat în fabrică

„TACĂMUL” din

Fineță de 800!

Fabricațiile se pot procura în prăvăliile re-
bijuterii mai bune. Numai pentru revanzatod,
„TACĂMUL” fabrică de argintării, Cluj,
Str. N. Iorga No. 11/A. — Telefon: 4-82
Adresa telegrafică: „Tacămul”.

Nem trükk! Valóság!

Kedves, barátságos, tiszta szoba árból

20%

Bőséges, ízletes házi étkezési árból

10%

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője

Budapesten a

PARK-Nagyszállodában

VIII, Baross-tér 10. szám.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No. 9.

Fiókinézet: Dej-Dés, Jibou-Zsibó, Beclean-Bethlen
Zălau-Zilah

Affiliált intézetek: A Nagyenyedi „Kisegítő” Ta-
karékpénztár Rt., Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-
marosujvári fiókinézete.

Saját tőkéi **58** millió lej

Minden bankügyletet legelőnyösebben vé-
gez. — Engedélyezett devizahely. — At-
utalás a bel- és külföld bármely piacára.